

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NATIONAL SENIOR CERTIFICATE

KREITI YA 12

SEPEDI LELEME LA GAE (HL)

LEPHEPHE LA BORARO (P3)

DIBATSELA 2021

MEPUTSO: 100

NAKO: Diiri tše 3

Palomoka ya matlakala a dipotšišo ke 6.

DITAELO LE TSHEDIMOŠO

1. Lephephepotšišo le, le arotšwe ka DIKAROLO TŠE PEDI.
KAROLO YA A: Ditaodišo (50)
KAROLO YA B: Ditšweletšwa tša tirišano (2 x 25) (50)
2. Araba potšišo E TEE KAROLONG YA A le dipotšišo TŠE PEDI KAROLONG YA B.
3. Šomiša polelo yeo o lekwago ka yona.
4. Thoma KAROLO YE NNGWE le YE NNGWE letlakaleng LE LEFSA.
5. Beakanya taodišo le mehuta ye mengwe ya ditšweletšwa (ka tsela ya mmepe wa monagano, seswantšho, mantšu a bohlokwa le tše dingwe) o be o fe padišišo/palobohlatse. Peakanyo e tšwelele PELE ga taodišo le ditšweletšwa tšeo.
6. Peakanyo e swanetše go bonagala gabotsebotse gore ke peakanyo. Ka gona o eletšwa go thala mothalo go putlaganya peakanyo ye nngwe le ye nngwe.
7. O eletšwa kudukudu go diriša nako yeo o e filwego ka tsela ye:
KAROLO YA A: Metsotso ye e ka bago ye 100
KAROLO YA B: Metsotso ye e ka bago ye 80 (2 x 40)
8. Nomora dikarabo go ya le ka fao dipotšišo di nomorilwego ka gona.
9. Hlogo ga se ya swanela go akaretšwa ge go balwa mantšu.
10. Ngwala ka bothakga le ka mongwalo wa go balega.

KAROLO YA A: DITAODIŠO**POTŠIŠO YA 1**

Kgetha E TEE ya dihlogo tše di latelago gomme o ngwale taodišo ya botelele bja mantšu a 400–450 (diteng fela).

Taodišo e rulaganywe ka lenaneo la go swana le la mmepe wa monagano. O tla fiwa meputso ya diteng le peakanyo, polelo, mongwalelo, palobohlatse gammogo le sebopego.

- 1.1 Tšatšing leo, ke ile ka botšwa tsebe go kwa. [50]
- 1.2 Go keteka kgwedi ya Afrika [50]
- 1.3 Boeti ke mothopo wa kgodišo ya ekonomi. [50]
- 1.4 2020, ruri wa bo fetoša bophelo! [50]
- 1.5 Thuto ya godimo ya go se lefelwe [50]
- 1.6 Dikgetho tša Masepala di ka tliša tharollo ya mathata a kabo ya ditirelo. [50]
- 1.7 Lekodišiša diswantšho tše tša ka tlase ka tsenelelo le tsinkelo gomme o kgethe SE TEE sa tšona o ngwale taodišo ka sona. Dikgopolo tša gago di nyalelane le tše di tšwelelago seswantšhong.

1.7.1

[Mothopo: www.google.com]

[50]

1.7.2

[Mothopo: www.google.com]

[50]

PALOMOKA YA KAROLO YA A:

50

KAROLO YA B: DITŠWELETŠWA TŠA TIRIŠANO**POTŠIŠO YA 2**

Araba dipotšišo TŠE PEDI go tše tshela tše di latelago. Botelele bja karabo ya gago e be mantšu a 180–200 (diteng fela).

Setšweletšwa se rulaganywe ka lenaneo la go swana le la mmepe wa monagano. O tla fiwa meputso ya diteng le peakanyo, polelo, mongwalelo, palobohlatse gammogo le sebopego.

2.1 LENGWALO LA SEMMUŠO (LA BOIPELAETŠO)

O rekile dieta tše difsa tšeo di šetšego di tšwele direthe ka morago ga go di apara beke e tee fela. Ngwalela molaodi wa lebenkele leo o rekilego go lona o ipelaetše ka taba ye.

[25]**2.2 EMEILE**

Wena le ba bangwe ba barutwana ba mphato wa gago le hlamile sehlopha sa go ithuta seo se ikemišeditšego go kopana mesong ya Mokibelo wo mongwe le wo mongwe. Ngwalela hlogo ya sekolo sa geno emeile o kgopele phapošeborutelo le ditlabakelo tšeo le tlogo di šomiša ge le kopane.

[25]**2.3 TŠA BOPHELO BJA MOHU**

Mabu a utswitšwe motseng wa geno. Bjalo ka mokgomana yo mogolo wa mošate o kgopetšwe go ngwala tša bophelo bja mohu. Tia di lle.

[25]**2.4 POTŠIŠOTHERIŠANO**

Molaodi wa Eskom o go laleditše go tsenela potšišotherišano mabapi le kgopelo ye o e dirilego ya go thušwa ka mašeleng a go lefela dithuto tša gago. Ala potšišotherišano yeo.

[25]**2.5 PEGO**

Sekolo sa lena ga se sa šoma gabotse dipoelong tša Marematlou ngwagola. Ba Kgoro ya Thuto ba tlile sekolong sa lena go tlo le hlohleletša. Bjalo ka mongwaledi wa Lekgotlataolo la sekolo, o kgopetšwe go ngwala pego ye e yago go alwa kopanong ya batswadi. Ngwala pego yeo.

[25]

2.6 ATHIKELE (TAODIŠWANA) YA KURANTA

O yo mongwe wa baeletši ba babadi ba kuranta ya Ditlalemeso. Ngwala athikele ya kuranta moo o fetolago monna yo a kgopelago keletšo mabapi le bothata bjo a bo tšweleditšego ka tlase:

Morulaganyi

Ke kgopela thušo hle! Ke monna wa mengwaga ye masomehlano yo a tshwenyegilego kudu ka bagwera ba ka ba ba sa aparego diširankolemolomo. Bona ba re Covid-19 ga e sa le gona. Ba šielana dikala le metšoko ba se na le letšhogo. Ke lekile go ba eletša gore ba latele melawana ya go itšhireletša eupša ga ba ntheeletše. Ke dire eng? Thušang hle!

Mohlokathušo

[25]

PALOMOKA YA KAROLO YA B:

50

PALOMOKA YA TLHAHLOBO:

100